

Mångsidig småbonde i Senneby.

Sammanställt av Thure Herbertsson och Margareta Eriksson, hösten 2021

Ragnar Westerberg, Senneby, hade varit mångsidig och framstående i både friidrott och fotboll. Detta har beskrivits av Hans-Åke Sperne på vår hemsida under "Historia" 1900-talet: "Speciella Sennebybor".

Även som bonde på sin gamla släktgård var Ragnar mångsidig och framstående. Jordbruket drevs av Ragnar och hustrun Linnéa tills det utarrenderades från och med 1960-talet. Förutom skötsel av gården var Ragnar juridisk intresserad och var mycket kunnig med självdeklaration och förekommande myndighetshandlingar. Hans kunnighet anlätades av ett stort antal personer. Hans verksamhet kan ses som en mindre form av "Redovisningsbyrå". På många offentliga auktioner var Ragnar anlita som "skrivare" där han förde anteckningar på allt som ropades ut till försäljning.

Ragnar var den siste byslaktaren i Senneby. Han var även anlita av bönderna i grannbyarna. De var under julmånaden som efterfrågan var som störst, för övrigt förekom hemslakt under vinterhalvåret.

Under andra världskriget, 1940-talet, inrättades en kristidsnämnd i varje socken. Den hade ansvar för fördelning av till folket livsviktiga förnödenheter genom s.k. ransoneringskort.

För Senneby och omkringliggande byar var Ragnar anlita som ombud, som hade ansvaret över att alla erhöLL de kupongförsedda korten för inköp av ransonerade livsmedel och andra varor. Ombuden hade ett mycket förtroendefullt uppdrag.

Under ett stort antal år var Ragnar allmänt anlita som ordningsvakt (tillsammans med en kollega) under fest- och danstillställningar på Vikingalunden.

Bilden visar Ragnar med Sixten Fredriksson Brevik, som tjänstgörande ordningsvakter.

Vid ett flertal tillfällen tjänstgjorde Ragnar som mjölnare på Ortala Bruks Kvarn. Ett antal år före pensioneringen var Ragnar anställd som arbetare på Hallstaviks pappersbruk.

Ragnar var korsordsfantast: Allt sedan Stockholmstidningen, 1928, kom med sitt första blev korsordet en trogen följeslagare för Ragnars fritidsintresse. Det var undantag då något av de svåraste korsorden inte blev lösta. Ragnar var även ombud för prenumeration på Stockholmstidningen.

Ragnar dokumenterade mycket noggrant inkomster och utgifter för varje år i en kassabok. Nedan följer en sammanfattning och utdrag ur Ragnars kassabok för 1935. Ragnar var då 28 år och hustrun Linnea 24 år. Sonen Stig var ett år. På gården fanns 3-4 kor och en häst. Ragnars föräldrar bodde på undervåningen i samma i hus.

Ransoneringskort/kupong

Kort på familjen

Familjen i trädgården i början av 1940 talet.

Från vänster: Stig, Kjell, Linnea, hund och Ragnar.

Ragnar och Linnea

Kassabok för 1935.

Det som köptes i en gårdsbutik varje månad var kött, korv, ansjovis, färsk sill och strömming. Vetemjöl köptes flera gånger per månad. I en lanthandel köptes också korngryn, stängselråd, benmjöl och tjära.

Utgifter två gånger per år avsåg utgifter för skomakare, hästförsäkring, kaffe, svagdricka och festpengar.

De dyraste utgifterna 1935 var grisar som köptes i maj för 31 kr, beställning från Åhlén och Holm i december 24,33 kr, Brandstodsbolaget 23,23 kr, tidningsprenumeration 22 kr, råghalm 20 kr och diverse kläder 20 kr. Bland de billigaste utgifterna var bromsolja 0,25 kr, strömming 0,35 och hårklippning 0,25 kr, hästsko 0,85 kr samt en tupp 1 kr. Kvarntull som omnämns är en malningsavgift man fick betala till staten när man malde till vetemjöl.

Totala utgifterna för året uppgick till 1 446,37 kr.

De största inkomsterna det året var från mejeriet med totalt 850,40 kr, fläsk med totalt 224,25 kr samt försäljning av ägg; 118,4 kg för totalt 126,97 kr. Därefter kom försäljning av en kalv 67,50 kr, julgranar 15,50 kr, skrivjobb 10 kr, körning 8,30 kr samt deklarationer 7 kr för sex personer. Lite speciella inkomster var 3 morkullor för 3 kr, kalvskinn 4 kr, ved 3,50 kr, slakt 1,50 kr samt kortspel 0,34 kr.

Totala inkomsterna uppgick till 1 569,01 kr. Vinsten för året blev 131,01 kr.

Som jämförelse kan nämnas att en industriarbetares lön 1935 var 5,38 kr/dag. För 300 dagar blir summan 1614 kr. Industriarbetaren fick därutöver lägga utgifter för potatis, ägg, grönsaker, svamp, bär etc. som en bonde i de flesta fall hade tillgång till på ett annat sätt. En hushållerska hade vid samma tidpunkt en inkomst på 475 kr per år men hade då fri kost och logi.

Utgifter februari och mars 1935

		Transport Fr.	145 98
Febr	15	Lew H. W. Lading (div)	3 34
"	15	Likaravode 3:00 ca.	3:—
"	15	Pilskjuts 1:50	10 50
"	15	Medicin	2 59
"	15	Diverse	1 98
"	16	" " "	1 35
"	19	Sill + Skrämming	1 60
"	21	J. F. (Kött)	1 30
"	21	P.G. (diverse)	4 46
"	21	Skrämming	- 35
"	22	H. W. Lading (diverse)	4 50
"	23	Diverse 15f	- 51
"	26	Sill	- 50
"	26	P.G. (diverse)	4 38
"	28	J. F. (Kött) 194. 114.84.	1 50
Mars	1	H. W. Lading (diverse)	2 90
"	2	Grödder 50f Liding 15f	- 65
"	3	Enteri	- 25
"	4	Kvarntull	3 30
"	4	Korngryn	1 25
		Transport Mond.	195 19

Inkomster maj och juni 1935

V. 95 f. Skatt. t. o. m. 29/5. 13.53. ✓

		Transportkronor	488 98
Maj	15 Per Mejeriet		64 45
"	16 " 4 Ägg		3 20
"	17 " 3. Korkkross		3 75
"	17 " 1.6 Ägg		1 28
"	17 " Vad		3 50
"	19 " Korkkross		- 34
"	23 " 3.5 Ägg		2 97
"	26 " 1. -"		- 85
"	28 " Körning (Linn)		2 -
"	29 " Skat		1 50
"	30 " 3. Ägg	Kronor <u>100.07</u>	2 70
Juni	6 " -" -"		5 -
"	6 " Rabatt (Loddy)		2 42
"	9 " 1.8 Ägg		1 80
"	9 " Korkkross		- 00
"	11 " Baywika (Linn)		1 50
"	13 " 2.4 Ägg		2 64
"	15 " Mejeriet		60 21
"	17 " 1. Ägg		1 10
"	18 " 2 "		2 20
		Transport. Sw.	652 49